

CCM304-KISWAHILI WASTANI		
USTADI : KUTUMIA KISWAHILI WASTANI		
RTQF DARAJA: 3	IDADI YA VIPINDI: 3	SAA ZINAZOFAA:30
IDARA: ZOTE		MIKONDO: YOTE
WAKATI ILIPOANDALIWA: JANUARI 2017		WAKATI ILIPOKAGULIWA:

LENGO

Moduli hii inaeleza ujuzi na uwezo vinavyostahiliwa ili mwanafunzi aweze:

- Kutumia kiswahili wastani kwa kusikiliza, kusoma, kuzungumza na kuandika katika shughuli za kazi;
- Kutumia herufi kimaandishi na kiamzungumzo kwa kuzingatia lafudhi na shada za kiwasihili;
- Kuwasilisha habari/ujumbe kimazungumzo na kimaandishi kwa kuzingatia matumizi ya nyakati za Kiswahili;
- Kuwasilisha habari/ujumbe kimazungumzo na kimaandishi kwa kuzingatia matumizi ya aina za maneno na upatanisho wa kisarufi.

UJUZU WA AWALI

Si lazima

KITENGO NA VIGEZO VYA KITENGO

Kitengo kinaeleza mategemeo muhimu yanayohitajiwa.

Vigezo vya kitengo vimepangwa kupima ikiwa mwanafunzi anazingatia Kitengo ifaavyo .

KITENGO	VIGEZO VYA KITENGO
Mwishoni mwa moduli hii mwanafunzi atakuwa na uwezo wa:	
1. Kutumia herufi za kiswahili katika maandishi na mazungumzo.	1.1 Matamshi ya herufi ya kiswahili kwa kuzingatia lafudhi. 1.2 Uwezo wa kusoma maneno anayoandikiwa. 1.3 Uwezo wa kuandika maneno na sentensi anayosomewa.
2. Kutumia kimaandishi na kimazungumzo nyakati za kiswahili.	2.1 Uwezo wa kutumia nyakati zinazofaa katika sentensi ya kimazungumzo. 2.2 Matumizi ya nyakati zinazofaa katika sentensi ya kimaandishi. 2.3 Matumizi ya viambishi nyakati na viambishi nafsi katika sentensi sahihi.

3. Kutumia kimazungumzo na kimaandishi aina za maneno ya lugha ya kiswahili.	3.1 Uwezo wa kutunga tungo sahihi kwa kutumia aina mbali mbali za maneno kimazungumzo na kimaandishi. 3.2 Uwezo wa kuelewa tungo zilizotolewa na mtu mwingine. 3.3 Uwezo wa kutoa kimazungumzo na kimaandishi sentensi kulingana na upatanisho wa kisarufi.
---	---

MUUNDO WA FUNZO

Muundo wa funzo hili unafafanua tegemeo la kila kitengo. Tegemeo hilo ni ujuzi na uwezo muhimu vinavyokusudiwa. Yanayohitajiwa kufundishwa kwa ajili ya kulenga tegemeo yalipangwa. Kuna njia mbali mbali katika kazi za mwanafuzi ambazo zinaongoza mwanafunzi na mkufunzi.

Kitengo cha 1: Kutumia herufi za kiswahili katika maandishi na mazungumzo			Saa zinazofaa:10
Yanayotemegemewa	Yaliyomo	Kazi ya mwanafunzi	Vifaa
1.1 Matamshi ya herufi za kiswahili kwa kuzingatia lafudhi .	<ul style="list-style-type: none"> • Kifungu cha habari: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Msamiati; ✓ Irabu ; ✓ Konsonanti; ✓ Mwambatano wa konsonanti; ✓ Sauti za mkopo. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kutega sikio kifungu cha habari; ○ Kusoma kimya; ○ Kusoma katika makundi; ○ Kusoma kwa sauti; ○ Kutia shada kwenye maneno mbali mbali. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vitabu vya sarufi ya kiswahili; - Vitabu vya habari za kiswahili; - Kanda (CD); - Ubao; - Chaki; - Mtandao ; - Kamusi ya kiswahili.
1.2 Uwezo wa kusoma maneno anayoandikiwa.	<ul style="list-style-type: none"> • Kifungu cha habari: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Msamiati; ✓ Silabi ; ✓ Mofimu; ✓ Fonimu; ✓ Viambishi; ✓ Sauti za mkopo; ✓ Shada. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kutega sikio kifungu cha habari; ○ Kusoma kimya; ○ Kusoma katika makundi; ○ Kusoma kwa sauti; ○ Kutia shada kwenye maneno mbali mbali; ○ Kunyambua maneno katika silabi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vitabu vya sarufi ya kiswahili; - Vitabu vya habari za kiswahili; - Kanda (CD); - Ubao; - Chaki; - Mtandao; - Kamusi ya kiswahili.

1.3 Uwezo wa kuandika maneno na sentensi anayosomewa.	Kifunguchahabari ✓ Maneno; ✓ Sentensi.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kutega sikio kifungu cha habari ○ Kuandika maneno ○ Kuandika sentensi ○ 	<ul style="list-style-type: none"> - Vitabu vya habari za kiswahili; - Kanda (CD); - Mtandao;; - Kamusi ya kiswahili; - Kipazasuti; - Kinasa-sauti;
---	--	--	---

Kitengo cha 2: Kutumia kimaandishi na kimazungumzo nyakati za kiswahili.			Saa zinazofaa:10
Yanayotemegemewa	Yaliyomo	Kazi ya mwanafunzi	Vifaa
2.1. Uwezo wa kutumia nyakati zinazofaa katika sentensi ya kimazungumzo.	Kifungu cha habari: ✓ Vitenzi; ✓ Sentensi; ✓ Viambishi nyakati.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kutumia kimazungumzo nyakati katika vitenzi; ○ Kutumia kimazungumzo nyakati katika sentensi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vitabu vya habari za kiswahili; - Kanda (CD); - Mtandao; - Kamusi ya kiswahili; - Kipazasuti; - Kinasa-sauti.
2.2 Matumizi ya nyakati zinazofaa katika sentensi ya kimaandishi.	Kifungu cha habari: ✓ Vitenzi; ✓ Sentensi; ✓ Viambishi-nyakati.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kutumia kimaandishi nyakati katika vitenzi; ○ Kutunga kifungu cha habari kimandishi kwa kutumia viambishi nyakati. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vitabu vya habari za kiswahili - Kanda (CD) - Mtandao - Kamusi ya kiswahili -Ubao -Chaki
2.3 Matumizi ya viambishi nyakati na viambishi nafsi katika sentensi sahihi.	Kifungu cha habari: ✓ Viambishi nafsi; ✓ Viambishi nyakati; ✓ Vitenzi; ✓ Sentensi.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kutunga sentensi kwa kutumia vizuri viambishi nafsi na viambishi nyakati; ○ Kutunga kifungu cha habari kimaandishi kwa kutumia viambishi nyakati; ○ Kutumia viambishi nafsi na viambishi nyakati vizuri katika 	<ul style="list-style-type: none"> - Vitabu vya habari za kiswahili - Kanda (CD) - Mtandao - Kamusi ya kiswahili - Ubao - Chaki

		majibizano.	
--	--	-------------	--

Kitengo cha 3: Kutumia kimazungumzo na kimaandishi aina za maneno ya lugha ya kiswahili.			Saa zinazofaa:10
Yanayotegemewa	Yaliyomo	Kazi ya mwanafunzi	Vifaa
3.1 Uwezo wa kutunga tungo sahihi kwa kutumia aina mbali mbali za maneno kimazungumzo na kimaandishi.	Kifungu cha habari: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nomino; ✓ Vivumishi; ✓ Viwakilishi; ✓ Viunganishi; ✓ Vitenzi; ✓ Vielezi; ✓ Vihisishi. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kutunga sentensi kwa kutumia aina mbali mbali za maneno kimazungumzo na kimaandishi. ○ Kutunga kifungu cha habari kimaandishi kwa kutumia aina mbali mbali za maneno. ○ Kutumia vizuri aina mbali mbali za maneno katika majibizano. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vitabu vya habari za kiswahili; - Vitabu vya sarufi; - Kanda (CD); - Ubao; - chaki.
3.2 Uwezo wa kuelewa tungo zilizotolewa na mtu mwingine.	Kifungu cha habari: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Msamiati; ✓ Ufahamu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kusikiliza kifungu cha habari; ○ Kusoma Kifungu cha habari; ○ Kujibu maswali ya ufahamu kimaandishi na kimazungumzo. ○ 	<ul style="list-style-type: none"> - Vitabu vya habari za kiswahili; - Kanda (CD); - Kamusi ya Kiswahili; - Kipaziasauti; - Kinasa-sauti.
3.3 Uwezo wa kutoa kimazungumzo na kimaandishi sentensi kulingana na upatanisho wa kisarufi.	Kifungu cha habari: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Aina mbali mbali za maneno; ✓ Ngeli za majina. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kusikia kifungu cha habari; ○ Kujibu maswali ya ufahamu kimazungumzo kwa kuzingatia upatanisho wa kisarufi; ○ Kutunga sentensi sahihi kwa kutumia aina mbali mbali za maneno na ngeli za majina. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vitabu vya habari za kiswahili; - Kanda (CD); - Kamusi ya Kiswahili; - Kipaziasauti; - Kinasa-sauti.

MAREJEO:

1. Nkwera F.V.M. (1985). Sarufi na Fasihi Sekondari na Vyuo, Tanzania Publishing House, Dar es Salaam.
2. TUKI (2004), Kamusi ya Kiswahili Sanifu. Dar Es Salaam: Oxford University Press
3. Wamitila, K.W. (2003), Kamusi ya Fasihi, Istilahi na Nadharia. Nairobi: Focas Book
4. Hassan O. Ali& Ali Mazrui (2004). Teach yourself Swahili.Nairobi: Oxford University Press.

MWONGOZO WA TATHIMINI

TATHIMINI ENDELEZI/ARIFU

Kitengo	Vigezo vya kitengo	Aina za thibitisho	Maelezo ya kazi	Yata kayochunguzwa	Matokeo		Maoni
					Ndiyo	Bado	
1. Kutumia herufi za kiswahili katika maandishi na mazungumzo.	1.1 Matamshi ya herufi za kiswahili kwa kuzingatia lafudhi na shada za kiswahili.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Thibitisho simulizi ➤ Kanda ya filamu 	<ul style="list-style-type: none"> • Kusoma kwa sauti 	- Lafudhi ya herufi			
				- Lafudhi ya silabi			
				- Lafudhi ya sauti za mkopo			
	1.2 Kusoma maneno anayoandikiwa.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Thibitisho simulizi ➤ Kanda ya filamu 	<ul style="list-style-type: none"> • Kusoma kwa sauti 	- Lafudhi ya maneno			
				- Shada ya maneno			
	1.3 Kuandika maneno na sentensi anayosomewa.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Thibitisho andishi ➤ Kanda ya filamu 	<ul style="list-style-type: none"> • Imla 	- Mchoro sulubi wa maneno			
- Mchoro sulubi wa sentensi							
2. Kutumia kimaandishi na kima-zungumzo nyakati za kiswahili.	2.1 Kutumia nyakati zinazofaa katika sentensi ya kima-zungumzo.	<ul style="list-style-type: none"> • Thibitisho simulizi 	<ul style="list-style-type: none"> • Majibizano • Usaili 	- Viambisho nyakati			
				- Upatanisho wa kisarufi			
	2.2 Matumizi ya nyakati zinazofaa katika sentensi ya kimaandishi.	<ul style="list-style-type: none"> • Thibitisho andishi • kanda ya filamu 	<ul style="list-style-type: none"> • Maswali yakinifu 	- Viambishi nyakati			
				- Upatanisho wa kisarufi			

3. Kutumia kimazungumzo na kimaandishi aina za maneno ya lugha ya kiswahili.	3.1 Utungaji wa tungo sahihi kwa kutumia aina mbali mbali za maneno, kimazungumzo na kimaandishi.	<ul style="list-style-type: none"> • Thibitisho andishi/ simulizi • kanda ya filamu 	<ul style="list-style-type: none"> • Maswali yakinifu • Usaili 	- Nafasi ya maneno			
				- Muundo wa tungo (Kiima-kitensi-kijalizo)			
	3.2 Kuelewa tungo zilizotolewa (na mtu mwingine).	<ul style="list-style-type: none"> • Thibitisho simulizi • kanda ya filamu 	<ul style="list-style-type: none"> • Kusoma • Usaili 	- Matumiza ya ishara za mwili			
				- Maelezo ya maana ya tungo.			
	3.3 Kutoa kimazungumzo na kimaandishi sentensi kulingana na upatanisho wa kisarufi.	<ul style="list-style-type: none"> • Thibitisho andishi • Kanda ya filamu 	<ul style="list-style-type: none"> • Maswali yakinifu • Usaili 	- Matumizi ya viambishi			
				- Tungo sahihi			
- Upatanisho wa kisarufi							